

## **Het Etceteraprincipe**

*Een nieuw perspectief op organisatieontwikkeling*

Thijs Homan

In dit boek wordt een nieuwe visie op organisatieontwikkeling uiteengezet. Het gaat niet uit van de gedachte in veel managementliteratuur dat organisatieverandering en -ontwikkeling gemanaged dienen te worden. Als verandering niet gemanaged wordt, dan gebeurt er te weinig en gaat het niet snel genoeg. Of het gaat juist alle kanten op: duizend bloeiende bloemen. Toch is het maar de vraag of organisaties zich alleen maar ontwikkelen door de interventies van managers. Als je het nou eens omdraait en je beschouwt organisaties niet als het primaire resultaat van datgene dat managers doen. Maar juist als resultaat van datgene waar *alle* mensen binnen en buiten de organisatie mee bezig zijn. Managers dus niet als het epicentrum van de verandering, maar hooguit als één van de vele spelers. Dit is het uitgangspunt van Het Etceteraprincipe: de werkelijke ontwikkeling van organisaties hangt niet alleen af van de 'hoofdzinnen' van het management maar juist ook van alles wat daaromheen ('Etcetera') gebeurt. Dit boek gaat over dat 'etcetera': wat gebeurt er nou eigenlijk echt in de dagelijkse praktijk van organisaties? En hoe verhouden managementprocessen zich tot de vele andere dynamieken die gaande zijn?

Het Etceteraprincipe (zie ook [www.etceteraprincipe.nl](http://www.etceteraprincipe.nl)) bevat veel nieuwe, theoretische en praktische inzichten omtrent organisatieverandering en -ontwikkeling. Het vestigt de aandacht op thema's en kennisgebieden die tot nu toe onderbelicht zijn gebleven in de management- en veranderkundige literatuur. Organisaties worden hierbij beschouwd als polycentrische, polyvalente en polyvocale processen, waarbij het gaat om macht, relatienetwerken, complexiteit en chaos, geringe voorspelbaarheid en matige beheersbaarheid. Centraal staat hierbij de paradox: hoe kan ik de doelstellingen waar ik voor 'aan de lat sta' realiseren, terwijl ik eigenlijk maar relatief weinig controle heb over alles wat er zich in en om de organisatie afspeelt?

Prof. dr. Thijs H. Homan is hoogleraar Change and Implementation bij de Open Universiteit Nederland en zelfstandig organisatieadviseur. Eerder publiceerde hij: *De Toekomst Getoetst*, *Teamleren*, *Wolkenridders* (oratie) en de evergreen *Organisatiedynamica*.